

FOTO: JILL JOHANNESSEN

Årsrapport 2020

Trygge hverdager over hele landet

Hver eneste dag sørger Samfunnsbedriftenes medlemmer for at innbyggere og næringsliv kan leve og jobbe trygt i lokalsamfunn over hele landet.

Du behøver strøm i stikkontakten til lys og varme. Du sjekker nyheter og værmelding med godt utbygde bredbåndsnett. Du drikker og dusjer i rent vann. Avfallet ditt hentes hver uke og brannvesenet er alltid i beredskap om ulykken er ute.

De som får alt dette til å fungere er norske samfunnsbedrifter. Det er selskaper som én eller flere kommuner har opprettet for å løse en samfunnsoppgave.

De skaper arbeidsplasser, tar vare på lokalmiljøet, og leverer lokaltilpassede tjenester vi ikke kan være foruten.

Kostnadspress og usikkerhet gjør at disse selskapene må være effektive for å opprettholde dagens velferdsnivå. Vi må ha gode tjenester som gjør lokalsamfunn attraktive for både innbyggere og næringsliv.

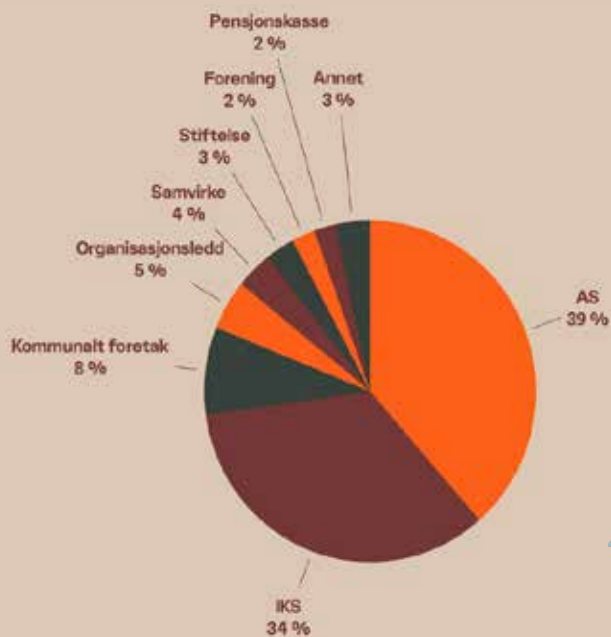
Å satse mot store mål krever nytenking og samarbeid, ikke minst på lokalt nivå.

Vår jobb er å bidra til at disse bedriftene er gode arbeidsgivere med rammevilkår som sikrer grunnleggende offentlige tjenester i bærekraftige samfunn.

Vår jobb er å bidra til at de kan fortsette med å skape trygge hverdager - over hele landet.

Øivind Brevik
Administrerende direktør
Samfunnsbedriftene

45

62

Samfunnsbedriftenes medlemmer finnes over hele landet. De er fordelt på en rekke ulike bransjer og foretaksformer .

46

41

47

78

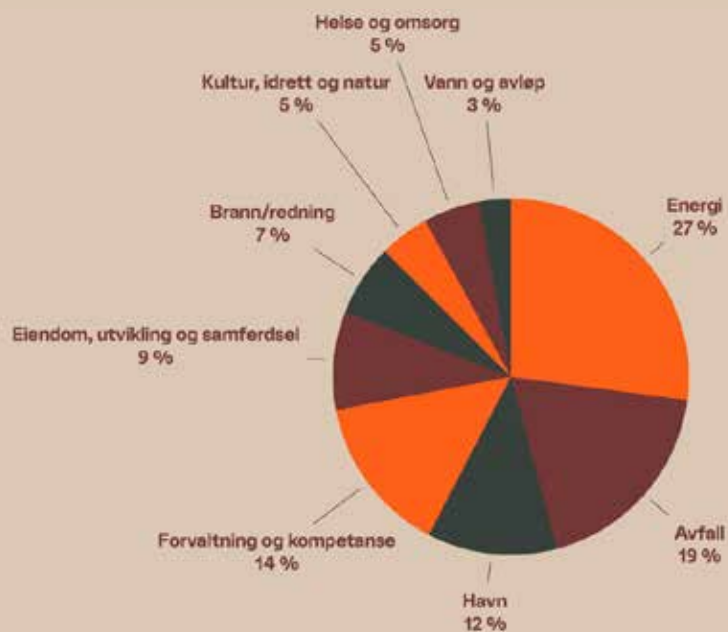
13

89 Viken

54

38

40

Årsberetning 2020

Samfunnsbedriftene er arbeidsgiver- og næringspolitisk organisasjon for 553 bedrifter. Forretningslokalet ligger i Oslo.

Felles for medlemmene er at de har offentlig eierskap eller at de leverer grunnleggende tjenester til lokalsamfunnene.

Samfunnsbedriftene styres av generalforsamling, styre og bransjestyre. Medlemmene representerer flere bransjer, med energi, avfall, havn og brann og redning som de største. I tillegg er det medlemmer innen vann og avløp, parkering og samferdsel, IKT, arkiver og museum, helse og rehabilitering, krisesentre og omsorgstjenester, barnehage, økonomi og revisjon, pensjon, kontrollutvalgssekretariater, næring og eiendom, kultur, park og idrett, friluftsråd, husholdning, bibliotek og forlag, kompetanse, tilsyn og rådgivning.

I organisasjonens visjon om samfunnsansvarlig forretningsdrift heter det:

”Vi ønsker lokalsamfunn der våre medlemmer er gode arbeidsgivere som bruker kunnskap, innovasjon og teknologi til å levere gode, effektive og bærekraftige tjenester til innbyggere og næringsliv.”

Organisasjonen vedtok i 2019 å endre navn fra KS Bedrift til Samfunnsbedriftene, og dette fikk virkning fra april 2020. Styret er fornøyd med hvordan både navn og grafisk profil har blitt tatt imot i offentligheten.

Utvikling i resultat og stilling

	2020
Driftsinntekter	56.388.314
Driftsresultat	1.056.898
Årsresultat	1.314.704

	31.12.2020
Balansesum	32.331.696
Egenkapital	19.479.020
Egenkapitalprosent	60,2 %

Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for det fremlagte årsregnskapet.

Omsetningen i 2020 var 56.388.314 kroner, som er en økning på 9,62 prosent fra 2019. Årsresultatet ble økt fra -4.559.908 kroner i 2019 til 1.314.704 kroner i 2020. Ved utgangen av året var totalkapitalen 32.331.696 kroner, sammenlignet med 30.827.028 kroner året før.

Egenkapitalandelen pr. 31.12.2020 var 60,2 prosent, sammenlignet med 58,9 prosent i 2019.

Styret mener at det fremlagte årsregnskapet gir et rettviseende bilde over utvikling og resultat av foretakets virksomhet og stilling.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes at forutsetningene for fortsatt drift er til stede. Samfunnsbedriftene har stabil medlemsmasse, men har som mål er å rekruttere flere bedrifter - både enkeltmedlemmer og grupper av medlemmer.

Den pågående koronapandemien kan også innværende år påvirke innbetalingstidspunkt for medlemskontingent. Denne faktureres ut i samme periode som avleggelse av regnskapet, men selskapet har tilstrekkelig likviditet til å håndtere en eventuell forskyvning i innbetalingstidspunktet.

Erfaringen gjennom 2020 viser at det i situasjoner som vi har stått i og som fortsatt pågår, er spesielt viktig for bedriftene å ha en arbeidsgivertilknytning som sikrer medlemmene best mulig oppfølging gjennom arbeidsgiverservice og næringspolitikk. Vi legger derfor til grunn at det er godt grunnlag for videre drift av virksomheten.

Arbeidsmiljø og personale

Per 31.12.20 hadde Samfunnsbedriftene 30

årsverk, fordelt på 15 kvinner og 15 menn. I tillegg har vi t.o.m. oktober hatt en innleid konsulent på timesbasis i 80 prosent stilling innen arbeidsgiverservice.

En medarbeider er tilknyttet Samfunnsbedriftene gjennom en vekstbedrift. To medarbeidere sluttet i løpet av året; en advokat på arbeidsgiverområdet i august og en rådgiver i administrasjonsenheten i september. Advokatstillingen ble lyst ut og er besatt. Rådgiverstillingen var i utgangspunktet et engasjement med varighet ut 2020, og det ble derfor innhentet en vikar gjennom vikarbyrå som gikk inn i stillingen ut året. Stillingen er opprettholdt som et engasjement fra 1.1.2021 med foreløpig varighet på ett år.

På grunn av koronapandemien og lokale og nasjonale smitteverntiltak har medarbeiderne tilbragt store deler av 2020 på hjemmekontor. Siden mars 2020 er de aller fleste møter gjennomført digitalt, og reisevirksomheten har vært svært begrenset. Det har likevel vært høy aktivitet i organisasjonen til tross for de mange pålagte restriksjoner for å håndtere pandemien. Samfunnsbedriftenes aktivitet og arbeidsmiljø har blitt mindre rammet enn hos medlemsbedriftene, og man har derfor hatt mulighet til å gi god hjelp til medlemmene. Styret er veldig godt fornøyd med de ansattes innsats gjennom den utfordrende situasjonen med mange restriksjoner og smitteverntiltak.

Sykefraværet i 2020 har vært på 4,6 prosent. Tilsvarende tall for 2019 var 1,41 prosent. Økningen skyldes tre langtidsfravær. Fraværet er ikke relatert til arbeidet eller arbeidsmiljøet.

I henhold til Samfunnsbedriftenes vedtekter skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent i alle valgte organer. I 2020 var kvinneandelen på 34,6 prosent. Andelen har økt noe sammenlignet med 2019, da den var på 31,4 prosent. Samfunnsbedriftene arbeider for å oppfylle målet om 40 prosent de neste årene. Organisasjonen jobber aktivt med å fremme likestilling gjennom å tilby like betingelser og øke oppmerksomhet rundt likestilling og mangfold. Dette er også et arbeid som drives aktivt ut mot

medlemsbedriftene.

Tilfredse medarbeidere

Det ble gjennomført en undersøkelse blant medarbeiderne i Samfunnsbedriftene i september, på omtrent samme tidspunkt som i 2019. Det er ikke kommet signaler fra organisasjonen om behov for full medarbeiderundersøkelse.

Gjennomsnittsscore (skala fra 1-6 der 1 er laveste score og 6 er høyeste) er på 5,25, mot 5,16 i 2019. Styret anser arbeidsmiljø som tilfredsstillende, og har ikke iverksatt spesielle tiltak på dette området i 2020.

Medlemsundersøkelse

Samfunnsbedriftene gjennomførte sin årlige medlemsundersøkelse november 2020. Totalt var det 193 medlemmer som sendte inn svar på undersøkelsen. Det gir en svarprosent på 40 prosent (opp fra 36 prosent i 2019).

Undersøkelsen viste at andelen ganske eller svært godt fornøyde medlemmer har økt fra 81,1 prosent i 2019 til 82,1 prosent i 2020. I motsetning til i 2019, er det ingen medlemmer som har svart at de er misfornøyde med medlemskapet.

Andelen som er fornøyd med tilgjengelighet når de tar kontakt med Samfunnsbedriftene er 82,6 prosent, sammenliknet med 76,5 prosent i 2019.

Ytre miljø

Selskapets virksomhet forurensar ikke det ytre miljøet. Samfunnsbedriftene vil fortsatt legge til rette for digitale møter, kurs og seminarer for å redusere antall reiser.

Rutiner og systemer

Samfunnsbedriftene arbeider kontinuerlig med utvikling av interne rutiner og systemer for å effektivisere driften.

Sommeren 2020 startet samarbeidet med ny leverandør av IKT-tjenester og -systemer. Vi har

tatt i bruk Datalex, som er et klientsystem våre advokater bruker i saksbehandling og kontakt med medlemmene i behandling av sensitive saker. Systemet ivaretar reglene for GDPR.

Utsiktene framover

Samfunnsbedriftene er i en positiv utvikling og ser mulighet for fortsatt vekst på flere viktige

samfunnsområder.

Resultatdisponering

Overskuddet på 1.314.704 kroner foreslås disponert som følger:

Overføres til annen egenkapital: 1.314.704 kroner.

Oslo 14. april 2020
Styret for Samfunnsbedriftene
(Årsberetning og årsregnskap er signert digitalt)

Per Arne Kaarstad
styreleder

Per Olav Pettersen
nestleder

Pål Smits
styremedlem

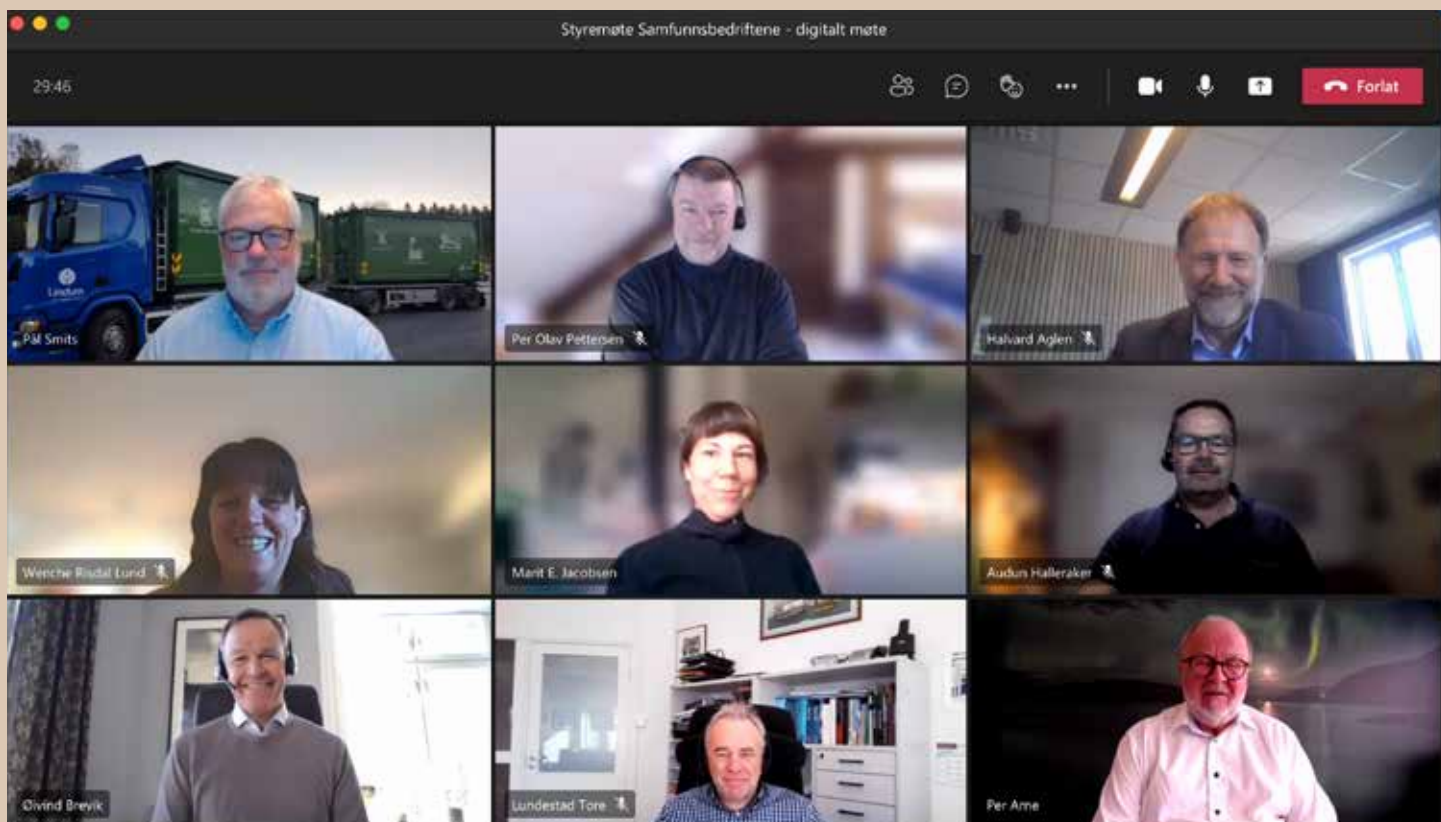
Halvard Aglen
styremedlem

Wenche Risdal Lund
styremedlem

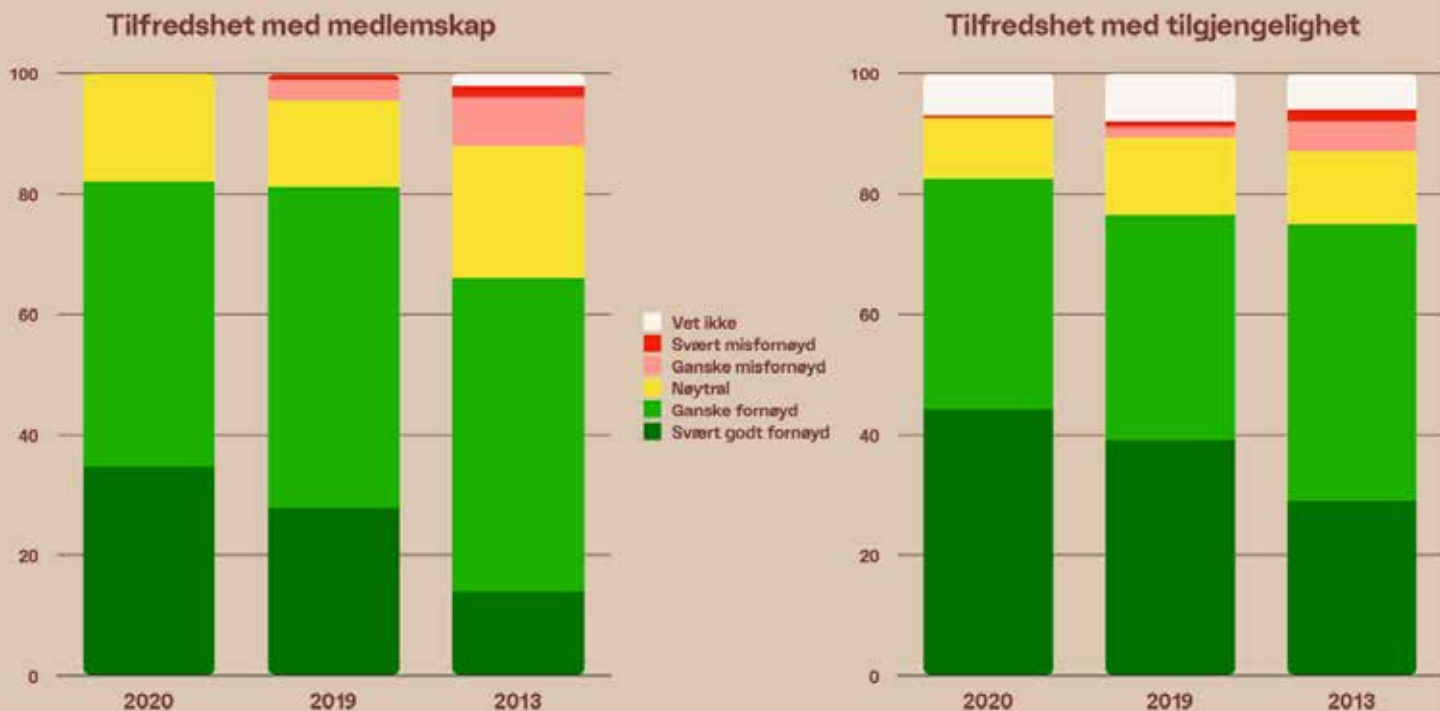
Marit Jacobsen
styremedlem

Audun Halleraker
styremedlem

Øivind Brevik
adm. direktør

DIGITALE MØTER: Under koronapandemien har Samfunnsbedriftene flyttet både møter og ulike arrangementer over på digitale plattformer. Styret har også avholdt sine møter digitalt. På møtet 14. april deltok (fra øverst til venstre til nederst til høyre) Pål Smits, Per Olav Pettersen, Halvard Aglen, Wenche Risdal Lund, Marit Jacobsen, Audun Halleraker, Øivind Brevik, Tore Lundestad og Per Arne Kaarstad.

Medlemsundersøkelsen som ble gjennomført i november viser at andelen som er fornøyd med medlemskapet har økt fra 81,1 i 2019 til 82,1 prosent i 2020. Andelen som er fornøyd med tilgjengeligheten har i samme periode økt fra 76,5 til 82,6 prosent. 193 medlemmer svarte på undersøkelsen.

Etter at Cecilie Bjelland tiltrådte som direktør for Samfunnsbedriftene Energi i 2020, består ledergruppen av 11 personer. Det gir en kvinneandel på 45 prosent i ledergruppen. I hele organisasjonen er kvinneandelen på 50 prosent.

Arbeidsliv og juss

Samfunnsbedriftene skal bidra til å utvikle arbeidslivet og støtte opp om den lokale arbeidsgiverrollen. Vi skal være en troverdig samarbeidspartner med et tydelig, attraktivt og anstendig avtaleverk som bidrar til gode og forutsigbare rammevilkår for våre medlemmer. Vi tilbyr advokatbistand og juridisk rådgivning på de områdene medlemsbedriftene har sin virksomhet.

Tariffstatus

Samfunnsbedriftenes medlemsbedrifter er tilknyttet én av fire selvstendige tariffavtaler: Hovedtariffavtalen for konkurranseutsatte bedrifter (Bedriftsavtalen), Energiavtale I og II eller den kommunale Hovedtariffavtalen (HTA). Med unntak av HTA som utvikles i samarbeid med KS, gjennomfører Samfunnsbedriftene selvstendige forhandlinger for avtalene.

Overordnet de nevnte tariffavtaler ligger Hovedavtalen (HA) som vi har felles med KS. Hovedavtalen er en avtale som regulerer forhandlingsordningen og samhandlingen mellom de lokale og sentrale parter.

Tariffoppgjør 2020

Tariffoppgjøret i 2020 ble svært preget av at koronapandemien inntraff i mars. Gjennomføringen av oppgjøret, med utsettelse til høsten og redusert fysisk deltakelse i delegasjonene, påvirket naturlig nok oppgjøret. I tillegg ble det økonomiske grunnlaget for forhandlingene vesentlig endret fra inngangen av året til oppgjøret rent faktisk fant sted.

Normen fra frontfaget ble lagt så lavt som 1,7 prosent. I solidaritet med sektorer i samfunnet som er vesentlig hardere rammet av koronatilstandene enn våre tariffområder, ble oppgjøret gjennomført med moderate økonomiske tillegg i alle tariffområdene, både for medlemmer som følger Bedriftsavtalen, Energiavtale I og II og den kommunale Hovedtariffavtalen (HTA).

Opgjøret i 2020 var et såkalt hovedoppgjør, der også teksten i tariffavtalene er oppe til diskusjon og eventuelt endringer.

For Bedriftsavtalens vedkommende ble partene enige om en ren prolongering av avtaleteksten fra forrige tariffperiode. Det ble heller ikke gitt sentrale tillegg eller gjort justeringer i garanti-lønnstabellen. Derfor ble all lønnsutvikling for arbeidstakerne i medlemsbedriftene på Bedriftsavtalen i 2020 foretatt lokalt.

På energiområdet valgte partene å benytte anledningen til å justere og videreutvikle avtalene. Vi vil særlig løfte frem innføring av en ny bestemmelse i energiavtalene om separate garderobes for kvinner og menn på prosjekter. Det er ønskelig å øke antallet kvinner i energi-bedriftene. Partene ønsker med den nye bestemmelsen å signalisere at garderobe- og toalettfasiliteter ikke skal hindre kvinner fra å

MEDLEMSHJELP: Da koronapandemien traff Norge i mars 2020 ble det et betydelig hopp i antall saker som Arbeidsgiverservice måtte løse for medlemmene.

søke seg til energibedriftene. Mangel på garderobe- og toalettfasiliteter skal heller ikke være til hinder for at ansatte av begge kjønn skal kunne arbeide ved et anlegg.

På det faste oppmøtestedet er garderobe- og toalettforhold normalt allerede godt ivaretatt. Partene ønsker med bestemmelsen å sikre at bedriften etablerer garderobe og toalett for både kvinner og menn på anlegg utenfor det faste oppmøtestedet, når bedriften har arbeidstakere med begge kjønn som kan være aktuelle for arbeid på anlegget.

Arbeidsgiverservice

Arbeidsgiverservice bistår medlemmene med daglig råd og veiledning i de fleste arbeidsgiver-spørsmål, men med hovedvekt på arbeidsrett og tariff. Avdelingen arrangerer relevante kurs i de samme temaene.

I tillegg til support på telefon har avdelingen behandlet over 1450 skriftlige henvendelser fra medlemmene i 2020. Problemstillingene

er svært forskjellige og fordeler seg på 19 ulike kategorier. I tillegg til koronarelaterte spørsmål som dominerte i mars/april, var de vanligste problemstillingene knyttet til lønn- og lønnsforhandlinger eller arbeidstid og vakt.

Medlemmenes etterspørsel etter "utvidet" rådgiving og støtte i lokale prosesser fortsetter å øke. Særlig gjelder dette krevende personalsaker og/eller større omorganiseringer.

Rådgiving som krever ekstra tid/ressurser blir fakturert oppdragsgiver etter avtale.

Advokattjenester

Samfunnsbedriftenes advokater svarer på henvendelser fra medlemmene innenfor områdene offentlige anskaffelser, offentlig støtte og konkurranserett - konkurranse på like vilkår, selskapsrett, omdanning og organisering av selskaper, herunder organisering av økonomisk aktivitet, arbeidsrett, forvaltningsrett og kommunalrett, ulike problemstillinger som følge av kommunesammenslåinger, offentlighet og

innsyn, GDPR/personvern, avtalerett, bransjespesifikke regelverk og generell næringsjus.

Til sammen håndterte advokatteamet ca. 360 enkeltsaker i 2020. Mange av sakene består av komplekse problemstillinger som berører ulike regelverk.

Advokatene tar rettssaker, etter en vurdering av sakens art og teamets kapasitet. Samfunnsbedriftenes advokater bisto i en arbeidsrettssak i 2020 for ordinære domstoler. Den gjorde at en av våre advokatfullmektiger fikk sin advokatbevilling. Samfunnsbedriftenes advokater har videre i løpet av året bidratt til å løse en rekke saker for ulike bedrifter ved forhandlinger før saken kom til retten.

Vi gir også generell rådgiving i forhold til hvor hensiktsmessig det er å gå rettens vei, og det har også vært mange slike saker i løpet av 2020.

Advokatene tar også større juridiske utredningsoppdrag for medlemmer i den grad det

er kapasitet. I 2020 har flere avfallsselskaper fått hjelp med å utarbeide forslag til nye, lokale renovasjonsforskrifter.

Samfunnsbedriftenes advokater henviser i noen tilfeller saker videre til advokatfirmaer vi har avtale med når behovet for juridisk bistand går ut over egen kjernekompetanse, eller vi ikke har kapasitet. Det er fremforhandlet fordelaktige priser for våre medlemmer.

I 2020 har vi hatt slike samarbeidsavtaler med advokatfirmaene Kvale (energi, selskapsmessig skille), Lund & co. (konkurranserett) og Deloitte (flere rettsområder).

Samfunnsbedriftene Advokattjenester følger flere aktuelle politiske og juridiske prosesser tett for å kunne påvirke og sikre best mulige betingelser for medlemmene. I tillegg har vi løpende gitt informasjon til medlemmer om hvilke konsekvenser disse endringene i rammevilkår får for bedriftene, blant annet gjennom nettsaker og nyhetsbrev.

DIGITALE KURS: Juridisk direktør Agnete B. Sommerset og advokat Håkon Riegels forbereder seg til styrekurs, mens rådgiver Marko Milosevic stiller inn lyd og lys. Foto: Steinar Q. Andersen

LOVENDRINGER: Koronapandemien medførte mange hasteforslag om midlertidige lovendringer. Næringsminister Iselin Nybø (V) var blant mottakerne av våre høringssvar. Foto: NFD/Øyvinn Myge.

Advokatene driver på «egen kjøll» målrettet påvirkningsarbeid inn mot pågående relevante lovgivningsprosesser og annet utredningsarbeid som kan få betydning for medlemmene. Målet er å bidra til å synliggjøre og skape forståelse for samfunnsbedriftenes sentrale rolle i produksjon av velferdstjenester ved myndighetskontakt og politisk påvirkningsarbeid.

I tillegg bistår vi i stor grad fagteamene i deres påvirkningsprosesser. Advokatene bidro våren 2020 med juridiske innspill til Nærings- og fiskeridepartementet i forbindelse med deres svarbrev til ESA i en pågående sak om norske kommuners mulighet til å tildele enerett på avfallsområdet. ESA har informert om at saken er under behandling, men at det er uvisst når den vil være ferdigstilt.

2020 ble som følge av koronasituasjonen et år med mange hasteforslag til midlertidige lovendringer. Blant annet arbeidet vi aktivt for å sikre våre IKS-medlemmer samme adgang til å avholde fjernmøter som ASer fikk, og vi arbeidet for utsatte frister for behandling av årsregnskap for våre medlemmer. Vi sendte inn høringssvar på rundt 20 ulike høringer i løpet av året. Vi har i 2020 arbeidet aktivt med å gi innspill til ny veileder til selvkostforskriften, gitt innspill til

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) om behov for endringer i IKS-loven, og hatt tett kontakt med Brønnøysundregistrene for å få til smidigere løsninger for IKS-ene som ikke har anledning til elektronisk registrering av samordnet registermelding. Arbeid på disse områdene vil fortsatt ha fokus i 2021.

Det ble avholdt rundt 50 kurs i 2020. Dette er åpne kurs om ulike aktuelle faglige temaer og bedriftsintern styreopplæring. I tillegg ble vi for første gang bedt om å arrangere folkevalgtopplæring i Stavanger kommune. De fleste av våre kurs ble i 2020 gjennomført elektronisk på nett som følge av smitterestriksjonene.

Samfunnsbedriftene Advokattjenester har også brukt mye tid på samarbeidet med KS når det gjelder profesjonell utøvelse av eierstyring. Vi har samarbeidet med KS om revisjon av heftet "Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll", som ble ferdigstilt i november 2020. Vi har ivret for at eierstyring skal settes høyere på dagsorden hos våre medlemmers eiere, ved opplæring av folkevalgte og synliggjøring av hvilke verktøy som finnes for å være gode eiere av våre medlemsbedrifter. Dette samarbeidet vil få prioritet også i 2021.

Næring: **Avfall og ressurs**

2020 var året vi fikk testet beredskapsplanene våre. Selv om man har planer for det meste som kan gå galt, er det likevel ikke en selvfølge at alle operasjoner fungerer. De fleste kriser har i seg nye utfordringer man tidligere ikke har opplevd. Den kommunale avfallsbransjen har likevel stått stødig gjennom pandemien, og levert sine tjenester til befolkningen på en trygg måte. Medlemmene i Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs kan med rette være stolte av hvordan de har fortsatt å levere viktige tjenester i krisetid.

Pandemien måtte håndteres

Vårt arbeid for medlemmene overfor storting, regjering og øvrige myndigheter ble plutselig veldig annerledes da vi flyttet møteplasser til skjermmøter. Vi måtte nå fram til beslutningstakere på nye måter, og det var ikke mangel på temaer å ta opp med dem.

For det første oppsto det et behov for mulig kriselagring av avfall for medlemmene. Senere ble det viktig å synliggjøre at bransjen var en kritisk samfunnsfunksjon ettersom pandemien skred frem. Dette ga særlig kritiske funksjoner prioritet til barnehage- og skoleplasser for egne barn.

Dette akutte arbeidet foregikk parallelt med mer langsiktig arbeid for å få gjort det klart for både regjeringen og Stortinget at dersom vi skal komme i mål med de nylig vedtatte målene for materialgjenvinning, er det behov for en god strategi for den sirkulære økonomien. Ikke minst har vi jobbet mye med å få igangsatt endringer i regelverket for produsentansvaret.

Husholdningsavfall og sirkulær økonomi

For å sikre at Norge kan nå nye og ambisiøse mål innen materialgjenvinning, spilte vi inn flere

BIOGASS: I Norge finnes det en rekke anlegg for biogass. Dette blir ofte brukt av lastebilene som henter avfall som brukes i produksjonen av biogass. Foto: Jill Johannessen

temaer under behandlingen av St. Melding 45 om avfallspolitikk og sirkulær økonomi i 2018, og den har fulgt opp siden. Herunder har vi ved mange anledninger påpekt behov for å utvikle produsentansvaret, tiltak som øker etterspørsel etter utsorterte materialer, finansieringsløsning også for kommunale virksomheter og ikke minst behovet for samordning av like avfallsstrømmer.

Stortingsmeldingen er en oppfølging av EUs satsing på sirkulærøkonomi, men var også et konkret utgangspunkt for videreutvikling av norsk avfallspolitikk. Særlig er vedtaket som ble fattet i Stortinget om en egen strategi for sirkulær økonomi av interesse for videre arbeid. Samfunnsbedriftene har levert viktige innspill til arbeidet forut for denne strategien som er utsatt så mange ganger, og nå ventet våren 2021. Strategien vil stå sentralt i endringene som må gjøres for å nå målet om et lavutslippssamfunn i 2050.

Den problematiske plasten

Allerede tilbake i 2011 sendte vi innspill til EU-kommisjonen om at produsentansvaret også må omfatte finansiering av opprydning av forsøpling. I dag ser vi at EU har satt dette på dagsorden gjennom direktivet for engangsplast. Behovet for markedsstimulerende tiltak for utsorterte materialer fikk vi også løftet til nasjonalt nivå høsten 2018, gjennom temaet 'plasten som ingen vil ha'. Da tok også Dagsrevyen og senere nyhetene i TV2 og Aftenposten (sommeren 2020) tak i problemstillingen. Sammen med føringer fra EUs grønne giv (Green Deal) og handlingsplanen for sirkulær økonomi som ble presentert 11. mars, førte dette til en stadig mer offentlig debatt om utfordringene.

Nå diskuteres plast på flere sammenhenger, ikke minst hvordan plast kan behandles og må utformes i en sirkulær økonomi. For Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs var og er dette et gjennombrudd på veien mot endring som medlemmene ønsker seg - også når det gjelder produsentansvar.

En sirkulær økonomi krever helhetstenkning fra myndighetenes side. Hele verdikjeder involverer

GJENBRUK: Avfallshåndtering handler også om å bruke ting flere ganger. Foto: Jill Johannessen

aktører på tvers av bransjer, og alle disse må involveres om vi skal gå fra en kast-basert lineær økonomi til en sirkulær økonomi. For økt ombruk og materialgjenvinning, er det helt nødvendig at produsenter designer produktene sine på en annen måte enn i dag.

Produsentansvar

Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs startet for alvor arbeidet med forhandlinger om ulike kommuneavtaler i produsentansvarsordningene i løpet av 2019.

Forhandlingene avdekket stor avstand mellom partene og ulik oppfatning om at produsentene skulle ha ansvar for og finansiere håndtering av produktene de setter på markedet - også når de ble avfall. Vi fortsatte derfor umiddelbart et løp med fornyet styrke ved siden av forhandlingene, som handlet om å påvirke til endringer i regelverket for ordningene. I flere møter vi har hatt med Klima- og miljøministeren bekrefter han at plastordningene står først i køen, slik vi ber om. Vi er også invitert inn i for å bidra i oppdraget

departementet har gitt Miljødirektoratet for å utvikle produsentansvarsordningene.

I skrivende stund utvikles et posisjonsnotat for Samfunnsbedriftene om framtidens produsentansvar, som vil kunne brukes i arbeidet overfor alle berørte aktører. Det gjenstår mye arbeid før man virkelig vil se resultatene av dette arbeidet, men ballen ruller i alle fall riktig vei nå.

Framtidens utvidede produsentansvar må utvikles for å bedre produkters levetid og gjøre materialgjenvinningen enklere. Selvkost for kommuner/IKS, og kostnadene knyttet til verdikjeden fra kast til materialgjenvinning, skal dekkes av produsentansvaret.

Finansieringsløsninger

I forbindelse med statsbudsjettet for 2021, og i diverse høringer som angår samfunnsutviklin-

gen, gjentok Samfunnsbedriftene budskapet om at myndighetenes oppgave først og fremst er å utforme riktige rammebetingelser som gir insentiver og etterspørsel etter miljøteknologi og produksjonsløsninger.

Vi har derfor bedt om at innretningen på virkemidlene må samsvare med oppgavene som defineres for oss i en sirkulær økonomi. Kort fortalt betyr det forskning og penger til de store investeringene som trengs for økt utsortering og gjenvinning. All støtte må vurderes utfra hensyn til bærekraft og sirkulær økonomi, uavhengig av bransje og sektor. Derfor bør alle støtteordninger åpnes for alle som kan bidra.

Regelverket for offentlig støtte bør gjennomgå kritisk med tanke på at det er sterkt behov for støtteordninger for utvikling av miljøteknologi - uavhengig av om det er privat eller offentlig næringsliv som tar initiativet.

RESSURS: Ved Øvre Romerike Avfallsselskap IKS gikk 54,5 prosent av husholdningsavfallet i 2020 til gjenv.

Tilpasning av forurensningsloven

Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs mener at bestemmelsene om avfall i forurensningsloven kapittel 5 ikke er dekkende for de utfordringene vi står overfor. Loven ble utformet i en annen tid, og nå er vi også en del av EØS-området.

Miljø- og klimaambisjonene er langt høyere i dag sammenlignet med da endringene om ansvar i forurensningsloven ble gjennomført i 2004. Endringen har medført et fragmentert ansvar for avfallsstrømmene som motarbeider målet om mer ressurseffektiv behandling av avfallet.

Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs har derfor bedt om at forurensningsloven evalueres i lys av de nye målene for materialgjenvinning, slik også vår søsterorganisasjon KS fikk utredet og talte for i forbindelse med stortingsmelding 45 i

2018. Forurensningslovens definisjoner for avfall bør harmoniseres med EUs definisjoner.

Samfunnsaktør på medlemmenes vegne

Som ansatte i Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs er vi stolte av oppdraget vi utfører for medlemmene.

Det varmer også når partier på Stortinget sier at de «registrerer at innenfor avfallsbransjen er det offentlig sektor som leder an i utvikling av nye kreative grønne løsninger basert på sirkulær økonomi».

Vi vil fortsette å synliggjøre samfunnsoppdraget medlemmene utfører for fellesskapet fremover. Og ikke minst vil vi fortsette å snakke om hva som skal til for at de kan realisere og videreutvikle de gode løsningene, slik at Norge raskest mulig kommer over i en sirkulær økonomi.

gjøvning. Det er godt over EU-målet om 50 prosent gjenvinning. Foto: Jill Johannessen

Næring: Brann og redning

I 2020 har koronapandemien preget Samfunnsbedriftene Brann og redning på samme måte som den har påvirket de andre bransjene.

Fra midten av mars 2020 og fram til sommerferien gikk nesten all tid med til å håndtere ulike utfordringer knyttet til å opprettholde beredskap i tjenesten gjennom et effektivt smittevern. For å opprettholde beredskapen så mange av våre brann- og redningsmedlemmer seg nødt til å endre vaktplaner, turnuser m.m. Dette førte til mange spørsmål knyttet til arbeidstid og lokale og sentrale avtaler. I tillegg ble det brukt mye tid på å finne hensiktsmessige kompensasjonsordninger for deltidsbrannkonstabler som ble permittert fra hovedarbeidsgiver, og som derfor ble trukket i støtte når de rykket ut på brann- og redningsoppdrag.

Det var også utfordrende å få Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) på banen som brannfaglig myndighet. Samfunnsbedriftene Brann og redning var derfor tidvis et knutepunkt for informasjon og veiledning som en erstatning for et fraværende DSB. Vi har fått mye positiv omtale av våre medlemmer og andre for at vi tok den rollen. Det er imidlertid en del prinsipielle utfordringer knyttet til at vi som arbeidsgiver- og interesseorganisasjon blir nødt til å ta en slik posisjon.

Som følge av pandemien ble det kun gjennomført tre besøk hos medlemmer i 2020. For å bøte på dette har vi kontaktet alle medlemmer på telefon og/eller gjennom digitale møter. Det har fungert bra, og disse erfaringene tar vi med oss i senere medlemskontakt.

Samarbeid med fagforeningene

I 2019 etablerte vi kontakt med Fagforbundet, Delta og Norges brannbefals landsforbund (NBLF), og bestemte å holde jevnlige møter hvor brannfaglige problemstillinger kan diskuteres. Disse kontaktpunktene har vært nyttige under pandemien ved problemstillinger knyttet til arbeidstid, godtgjøring og annet. Konfliktnivået

har vært lavt, og i flere saker har vi samarbeidet med fagforeningene overfor sentrale myndigheter på konkrete problemstillinger for å øke muligheten for gjennomslag.

Endelig ny fagskole

Vi har jobbet på mange myndighetsarenaer i 2020. Vi har også i brukt mye tid på Stortinget og i sentralforvaltningen for å øke kunnskapen om brann og redning – særlig når det gjelder oppgaveporteføljen. Samfunnsbedriftene har hatt møter med den politisk ledelsen i Justis- og beredskapsdepartementet og partier på Stortinget. Vi har også bistått KS med arbeidet i konsultasjonsmøter på brann og beredskap.

Hovedbudskapet har vært at det er behov for en helhetlig og prinsipiell gjennomgang av brann- og redningstjenesten, gjerne i form av en ny stortingsmelding. Vi har i tillegg jobbet hardt for å få den planlagte fagskolen for brann- og redningspersonell inn på statsbudsjettet, og lyktes med det i 2020.

Vi har jevnlige møter med DSB, som er brannfaglig myndighet. Denne dialogen er viktig for våre medlemmer. Temaer har vært helhetlig gjennomgang av brann og redningstjenesten, neste generasjon nødnett og ny forskrift for dimensjonering av forebygging og beredskap. Vi har også vært involvert i arbeidet med ny utdanningsmodell for både heltids- og deltidsansatte. Utfordringer knyttet til dagens og neste generasjon nødnett har også vært drøftet med DSB.

Det siste året har vi jobbet med skatt- og avgiftsutfordringer knyttet til innkjøp av kjøretøy. Her er det ulik praksis i de ulike skatteregionene, noe som skaper uforutsigbarhet for brann- og redningstjenestene. Problemet er fortsatt ikke løst, men det jobbes med å få en enhetlig praksis i hele landet.

Nødkommunikasjon og alarmsentraler

Samfunnsbedriftene deltar i arbeidet med

å samlokalisere 110-sentraler for brann med 112-sentraler for politiet. I dette arbeidet dukker det opp problemstillinger knyttet til eierskap og arbeidsgiveransvar. Disse utfordringene har Samfunnsbedriftene bistått med.

Vi har vært en av pådriverne for å få etablert en nasjonal styringsmodell for nødkommunikasjon. I en slik modell skal både eiere av tjenestene, ledere i tjenestene og fagfolk/teknikere være

representert på ulike nivåer.

Dette ble etablert i mars 2020 og både Samfunnsbedriftene, KS og våre medlemmer er representert i denne modellen. Det har også vært brukt mye tid på å få på plass et nytt oppdragshåndteringsverktøy for disse sentralene og resten av brann- og redningstjenesten. Samfunnsbedriftene satt her i styringsgruppen for dette anskaffelsesprosjektet.

BEREDSKAP: En viktig oppgave i 2020 har vært å jobbe for samlokalisering av 110-sentraler for brann med 112-sentraler for politi. Foto: Jill Johannessen

Næring: Energi

I det vanskelige året 2020 leverte energi- og bredbåndsselskapene lys i mørket. God produksjon, stabil kraftforsyning og lokale bredbåndstjenester sikret infrastruktur til hjemmekontor og lokalt næringsliv gjennom en vanskelig periode. Pandemien har vist oss viktigheten av kritiske samfunnsoppgaver. Her har våre medlemmer levert uten stans. Samfunnsbedriftene er stolte over leveransene fra medlemmene, og vi jobber konstant for å bedre rammevilkårene deres.

Tydelig påvirkning

Samfunnsbedriftene Energi har i 2020 arbeidet med en rekke sentrale myndighetsendringer. Eksempler på slike saker er innføring av funksjonelt skille samt ferdigstillelse av regelverk for effekttariffer. Samtidig har det vært et utstrakt samarbeid med andre organisasjoner, også gjennom jevnlig koordineringsmøter mellom bransjeorganisasjonene og Reguleringsmyndigheten for energi (RME).

I viktige saker har vi vært opptatt av å involvere våre medlemmer slik at vi kan tydeliggjøre deres synspunkter og behov i oppfølging mot myndighetene.

I 2020 leverte vi 38 hørings svar og innspill til sentrale regelverksendringer. Det har vært en stor spredning i tema, inkludert utjevning av nettleie, effekttariffer, funksjonelt skille, driftskoordinering, bredbånd, EU-spørsmål og klimalovgivning. Det er også levert innspill til pågående arbeid, herunder ny energimelding samt driftskoordinering av kraftsystemet. I tillegg har teamet deltatt på flere høringer i Stortinget, blant annet i forbindelse med statsbudsjettet og stortingsmeldingen for konsesjonsbehandling av vindkraft.

Markant røst

Samfunnsbedriftene Energi skal være et tydelig talerør for våre medlemmer, og i 2020 la vi vekt på oppfølging og informasjonsspredning til medlemmer og media om våre saker. I saker

som angår nettselskapene har vi blant annet diskutert effekttariffer og funksjonelt skille, innen kraftproduksjon har vi hatt på trykk saker om grunnrenteskatt og vindkraftbeskatning, og vi har diskutert bredbåndsutbygging i distriktene. Foruten vårt faste nyhetsbrev har vi hatt saker i Dagens Næringsliv, E24, Nationen, NRK, Kommunal Rapport og en rekke lokale og regionale aviser. Meningsytringer og redaksjonelle saker er viktige for å få til endringer og for å synliggjøre den store jobben lokale energi- og bredbåndsselskaper gjør.

Samarbeidspartner

Medlemmene er vår aller viktigste samarbeidspartner, og i 2020 har koronasituasjonen lært oss nye samarbeidsløsninger. Digitale arbeidsformer har fungert overraskende bra og vil helt sikkert bli et nytt og godt supplement når samfunnet normaliseres igjen.

Samfunnsbedriftene Energi har også jevnlig dialog med et solid nettverk av politikere og administrasjoner, samt ulike organisasjoner. Det er svært viktig for oss å samarbeide for å finne fram til de beste løsningene for medlemmene.

I 2020 hadde vi møter med flere sentrale beslutningstakere, herunder statsrådene for olje og energi, og distrikt og digitalisering. I tillegg møter vi jevnlig de ulike politikere og partier i energi- og miljøfraksjonen. Vi har hatt en rekke samarbeidsmøter med organisasjoner som Energi Norge, Distriktsenergi, Nettalliansen, KS, Norwea og Kraftfylka.

Organisasjon og styrende organer

Bransjestyret for energi var aktive i 2020 med ti styremøter. Årsmøtet ble utsatt i det lengste, men til slutt avholdt digitalt 15. desember. Her ble det lagt opp til mer enn formalia, og intervju med Auke Lont var ett av høydepunktene. Her møtte medlemmene en engasjert avtroppende leder for Statnett med tydelige synspunkter på både små og store linjer i «kraftpolitikken» og

VINDKRAFT: En av de store sakene i 2020 var konsesjonsbehandling og skattlegging av vindkraftverk. Foto: Jill Johannessen.

systemdriften.

I årsmøtet ble det gjort endringer i styret, og Kjell Are Johansen fra Andøy Energi ble valgt til leder, mens Birger Høyland fra Jæren Everk ble nestleder. De øvrige i styret i neste periode blir Margrethe Folkestad fra Hurum Energi, Ola Raknes fra Stranda Energi og Gudrun Rollesen fra Hammerfest Energi. Helge Morten Vangen fra Aurdal energiverk, Bjørg Hvidtsten fra Midkraft Nett og Ketil Kvaale fra Vest-Telemark Kraftlag er vararepresentanter. Olav Ulleren ble takket av etter god innsats som leder for bransjestyret.

2020 var også året for endringer og utvidelser i energiteamet. 1. februar tiltrådte Cecilie Bjelland som direktør for energi, og samtidig gikk Asle Strand inn i stilling som rådgiver. Fra 1. mai overtok Samfunnsbedriftene sekretariatsfunksjonen for Kraftfylka. Det medførte også at Niklas Kalvø

Tessem ble ansatt i Samfunnsbedriftene der han har bidratt i fagteamet fra første dag, foruten at han fortsatt drifter Kraftfylka.

Store saker i 2020

Blant de største sakene i 2020 var funksjonelt skille, effekttariffer, utjevning av nettleie, endring av grunnrentebeskatning for vannkraft og konsesjonsbehandling av vindkraft.

Avklaringer om funksjonelt skille har pågått i mange år, og endelig ble det satt punktum for grensen for innføring av funksjonelt skille i Stortinget. Flere partier har ønsket at det ikke skulle være noen grense, men vi har fått gjennomslag for at selskaper med mindre enn 10.000 kunder skal få unntak fra regelen. Selv om vi hadde ønsket at vi fulgte EUs unntaksregel på 100.000 kunder, vil de fleste av våre medlemmer slippe krav om funksjonelt skille slik vedtaket ble.

Effekttariffer er en annen sak som har versert lenge. RME reviderte sitt opprinnelige forslag etter en høringsrunde på våren, og oversendte i september sitt endelige forslag til Olje- og energidepartementet (OED). Her fikk vi gjennomslag for mer fleksibilitet for nettselskapene. Mulighet til å ha et effektledd ble fjernet for privatkunder, men fastleddet skal differensieres på grunnlag av effekt. Energileddet skal maksimalt utgjøre 50 prosent av nettselskapenes inntekter fra hver kundegruppe. Forslaget behandles for tiden av departementet.

Utjevning av nettleie er en sak hvor opposisjonen på Stortinget i to runder har krevd at departementet utarbeider forslag til en modell for utjevning. Det er i dag stor forskjell på nettleien rundt om i landet, og områder med mye kraftproduksjon, lavt innbyggertall og stort areal kommer særlig dårlig ut. Med det grønne skiftet vil det komme nye krav til elektrifisering av blant annet transportsektoren og sokkelen. Dette vil øke presset på nettleien ytterligere, og det haster med å finne gode løsninger. I 2020 fikk vi gjennomslag for en gjeninnføring av utjevning over statsbudsjettet på 20 millioner kroner til de hardest berørte kundene. Dette er en start, men vi mener at man bør bruke en andel av elavgiften for å få til en reell utjevning, slik at ingen betaler mer enn 30-35 øre per kWh i nettleie, avhengig av størrelsen på støtteordningen. Vårt forslag

er at minst 3 prosent av elavgiften går til dette formålet, som blir ca. 340 millioner kroner.

Kraftproduksjon var høyt på agendaen i 2020. For å møte økende behov for elektrifisering er det et sterkt behov for å øke kraftproduksjonen. Det fremste og mest nærliggende virkemiddelet er å utvide og utruste eksisterende vannkraftverk. Da kan man øke kraftproduksjonen med minst mulig inngrep. Vannkraftselskapene har i lang tid vært den hardest beskattede næringen, med høy grunnrentebeskatning og lav friinntekt. Etter mange års påvirkning fikk vi sammen med en rekke organisasjoner gjennomslag for skattemessig avskrivning av investeringsmidlene fra første år, noe som gjør at det blir langt mer lønnsomt med oppgradering og utvidelse av vannkraftverk.

En annen stor sak som var viktig i 2020 var konsesjonsbehandling og skattlegging av vindkraftverk. Myndighetene foreslo et system for konsesjonsbehandling som gjør at det i langt større grad skal flyttes til kommunene. Arealavklaringen skal skje i kommunene, mens konsesjonsvedtaket fattes sentralt. I tillegg jobbet Samfunnsbedriftene sammen med flere organisasjoner for et nytt skatteopplegg som innebærer at vindkraftverkene legger igjen mer skatt lokalt. Regelverket rundt vindkraft blir avklart i 2021.

SJØKABEL: Utenlandskabelen NorthConnect ble mye debattert i 2020. Foto: Shutterstock

Europeisk energipolitikk legger store føringer for Norge, og i 2020 ble det vedtatt sterkere krav til reduksjon i klimagassutslipp, med et kutt på 55 prosent innen 2030. Dette medfører at en rekke direktiver må tilpasses de nye målene, noe som påvirker norsk lovgivning. Dette gjelder særlig innen fornybar kraftproduksjon, men EU har også introdusert strengere regler for sertifisering av grønne prosjekter. Det ble foreslått at vannkraften skal få strengere krav til økologisk avtrykk enn blant annet vindkraft. Dette førte til en heftig debatt i Norge, og Samfunnsbedriftene spilte inn krav om teknologinøytralitet, som ble fanget opp i Finansdepartementets hørings-svar til EU. Dette regelverket, kalt taksonomi, blir vedtatt i 2021.

Samfunnsbedriftene kom også på agendaen da vi ba om større transparens i høringsprosessen rundt EØS-saker. Det viste seg i 2020 en uheldig praksis med å oversende høringer av vedtatt EU-regelverk uten norsk oversettelse eller følgebrev. Dette har vi fulgt opp sammen med Energi Norge, hvor vi ber om langt bedre informasjonsflyt rundt EØS-prosesser.

NorthConnect – utenlandskabler

Mange engasjerte seg for og imot konsesjon til NorthConnect (NC). Samfunnsbedriftene Energi er i utgangspunktet positive til utenlandskabler som styrker norsk forsyningssikkerhet, og som gir mulighet til å kutte i europeiske klimagassutslipp. Men det ble i høringsuttalelsen også påpekt at NC skilte seg ut fra tidligere prosjekter på flere måter: Kabelen vil ha en klar fordelings-effekt der produsenter får økte inntekter mens forbrukere får økte kostnader. Den avviker også fra etablerte prinsipper for eierskap og drift av vår felles infrastruktur som utenlandskablene er en del av. Samtidig var det heftig debatt om miljøeffektene, og etter vårt syn en klar svakhet at dette ikke var utredet av en uavhengig, nøytral instans som del av høringsgrunnet. Vi påpekte disse forholdene, og var derfor enig i departementets beslutning om å utsette saken i påvente av mer informasjon. I senere høring har vi også støttet en endring i lov som sikrer en enhetlig modell for drift og eierskap av utenlandskabler via Statnett.

Foto: Jill Johannessen

Digitalisering

De tre D'er – dekarbonisering, digitalisering og desentral kraftproduksjon – er viktige drivere av endringer i norsk og internasjonal kraftbransje. Digitalisering er derfor et gjennomgående og vesentlig tema. Rapport om driftskoordinering i kraftsystemet – «Fra nettet til det smarte brettet» – er et eksempel på høringssak som Samfunnsbedriftene har fulgt opp. Foruten hørings-svar til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har Samfunnsbedriftene i samarbeidet med Nettalliansen fremmet forventninger til OED om myndighetenes digitale samarbeid. Det er gledelig å se at mange av punktene nå er i prosess og dette arbeidet vil vi følge tett videre.

Næring: Havn

2020 ble på ingen måte slik vi hadde planlagt. Da vi arrangerte havnelederforum i januar var de store temaene grønt skifte, næringsutvikling og havnenes økonomi. Pandemi var ikke en gang en fotnote i programmet. Knappt to måneder senere stengte statsminister Erna Solberg ned Norge, og usikkerheten bredte seg på alle samfunnsområder. Også i havne-Norge ble det stor usikkerhet om økonomi og aktivitet.

Heldigvis ser det ut til å ha gått noenlunde greit for de fleste, og erfaring viser at sjøtransporten er svært robust. Men de havnene som har mye cruise- og passasjertrafikk ble hardt rammet. Dessverre ble det ingen kompensasjonsordning for havnene i 2020, men det er noe vi fortsatt arbeider med.

Også for administrasjonen ble mye annerledes. Selv om teknologien har vist oss nye måter å samhandle på, er det ting den ikke håndterer. I 2020 ble det eksempelvis tilsatt en rekke nye havnesjefer. Normalt besøker vi dem for å bli kjent og informere om vårt arbeid. I stedet for besøk hos nye havnesjefer i 2020 har det blitt «besøk» gjennom digitale kanaler, og det er ikke helt det samme. Også en rekke arrangementer måtte dessverre avlyses, selv om vi heldigvis fikk gjennomført Havnelederforum 2020.

Aktivitet og økonomi under pandemien

Koronasituasjonen gjorde at mye av arbeidet i 2020 handlet om ulike problemstillinger rundt koronapandemien. Det ble gjennomført mange møter med Kystverket, partier på Stortinget og Samferdselsdepartementet om havnenes og sjøtransportens utfordringer gjennom koronapandemien. Det ble også sendt en rekke innspill til regjeringen og Stortinget i forbindelse med de økonomiske pakkene som ble lansert, både i regi av Samfunnsbedriftene og Norske Havner.

Tilbakemeldingene til sentrale myndigheter under koronapandemien ble i stor grad gjort på bakgrunn av svar som vi fikk gjennom tre spørreundersøkelser til medlemmene. I den siste

undersøkelsen i november var heldigvis tilbakemeldingene mer positive enn før sommerferien, men de fleste forventet alt i alt en nedgang både i aktivitet og inntekter i 2020. Av de som fikk inntektsnedgang forventet

- Ca. 40 prosent en reduksjon på 5-15 %
- Ca. 40 prosent en reduksjon på 15-30 %
- Noen forventet også over 45 % nedgang

De fleste har satt i verk egne tiltak for å kutte kostnader. Det er verdt å merke seg at over 50 prosent har redusert eller avventer planlagte investeringer. Viktige investeringer for næringsliv og et grønt skifte kan dermed bli skjøvet frem i tid. Heldigvis forventer de fleste en bedring i økonomi og aktivitet i 2021, men få forventer å være tilbake på 2019-nivå eller bedre. Det er også en betydelig andel som ikke forventer noen bedring i 2021, noen forventer faktisk en forverring.

Ny lovgivning

I 2020 ble den nye havne- og farvannsloven iverksatt. Mens det meste ser ut til å fungere godt med den nye loven, har det vært en del spenning knyttet til muligheten til å ta utbytte. Selv om det er noen eksempler på eiere som vurderer å ta utbytte, ser pandemien ut til å ha bidratt til å ta ned forventningene om dette så langt. Norske Havner følger situasjonen nøye, siden en solid havneøkonomi er grunnlaget for gode og konkurransedyktige havnetjenester og mer sjøtransport.

NTP og statsbudsjett

Arbeidet med ny nasjonal transportplan (NTP 2022-2033) har vært sentralt i 2020. Arbeidet med disse planene går over lang tid, og mye av transportetatens grunnlagsarbeid skjedde i 2020. Arbeidet har vært organisert på en annen måte denne gangen. Det medførte blant annet at vi gikk gjennom tusenvis av sider fra fagetatene og leverte en høringsrapport på nærmere 50 sider til Samferdselsdepartementet 1. juli. Dette

Foto: Jill Johannessen

arbeidet har også vært et viktig grunnlag for det arbeidet vi har rettet mot andre organisasjoner, samt i arbeidet inn mot regjering og storting.

Et slikt arbeid gir selvsagt ingen garantier, men vi har på en grundig måte synliggjort behovet for strategisk nytenkning rundt transportsektoren. Vi har også lagt vekt på samarbeid med andre organisasjoner, og vi vet at flere av de har lagt Norske Havners arbeid til grunn for mye av sitt eget arbeid. Klimaplanen til regjeringen viser også tydelig at vi ikke klarer å nå klimamålene uten en nytenkende transportplan. Vi jobber sammen med en rekke andre organisasjoner i denne saken, og vil involvere medlemmene i arbeidet fremover. Regjeringens forslag kom i mars 2021, og Stortinget skal gjøre et endelig vedtak i juni 2021.

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2021 ga dessverre ikke økte bevilgninger til havn og sjøtransport. Heller ikke i budsjettforliket med

Fremskrittspartiet ble det satt av mer penger. Heldigvis la alle opposisjonspartiene inn økte bevilgninger til sjøtransport i sine alternative budsjetter, samtidig som de påpekte betydningen av å satse på sjøtransport. Forhåpentligvis gir det et frempek på hvordan den endelige transportplanen for 2022-2033 vil se ut.

Green Deal - Modal Shift

EU-kommisjonen lanserte Veikartet «Green Deal» i desember 2019. Et sentralt mål er å få til et såkalt «Modal Shift», som er å flytte gods fra vei til bane, sjø og innenlands vannveier. Målet er en klimanøytral transportsektor i 2050. Noen av problemstillingene som diskuteres er de samfunnsøkonomiske kostnadene transport påfører samfunnet (eksterne kostnader), karbonprising og tilrettelegging av alternativt drivstoff for sjøfarten, herunder landstrøm (OPS). I desember 2020 la kommisjonen frem mobilitetspakken som skal erstatte hvitboken fra 2011.

Den er nå til behandling i EU-parlamentet og vil kunne ha direkte påvirkning på norske forhold, blant annet når det gjelder veipricing. Norske Havner arbeider gjennom havneorganisasjonen ESPO for å følge med og påvirke prosessen i EU.

Hurtigruta

Hurtigruta ble både uforskyldt og selvforskyldt koronarammet, og våre medlemmer med den. Da høsten kom og det lå an til å bli måneder med minimal rutefrekvens, ble det lagt ned et betydelig arbeid i Norske Havner for å få et tilfredsstillende tilbud på hele ruta. Vi vet at mye av det arbeidet Norske Havner la ned ble vektlagt i det politiske arbeidet med saken. Men også et stort engasjement langs kysten skal ha mye av æren for at det ble en akseptabel løsning første halvår 2021, med fem skip i rute fra Bergen til Kirkenes.

Faglig arbeid

I 2019 behandlet styret ny struktur for det faglige

arbeidet i Norske Havner. En nettverksstruktur som legger vekt på deling av informasjon og arbeid med felles utfordringer. Disse fagnettverkene skal bidra til kompetanseutvikling og sette agendaen innenfor sine fagfelt. Videre skal fagnettverkene fasilitere møteplasser for medlemshavnene, hvor det årlige fagseminaret er en viktig møteplass. Nettverkene er åpne for alle.

Fagnettverk for sikkerhet og maritim infrastruktur har bidratt i en rekke høringer knyttet opp mot ny havne- og farvannslov. Videre har de satt tilsyn på dagsorden. Det blir en av flere viktige saker i nettverket i 2021.

Fagnettverk for grønne og smarte havner har i 2020 hatt et seminar om «Green Deal» med representanter fra ESPO og den norske delegasjonen. De har også hatt enkeltmøter om felles problemstillinger.

Fagnettverk for kommunikasjons og samfunnskontakt har hatt en rekke møter i 2020, blant

Foto: Jill Johannessen

Foto: Jill Johannessen

annet med fokus på hvordan havnene som helhet kan ha et felles budskap for sektoren, og hvordan man kan jobbe med markedsføring og kommunikasjon.

Fagnettverk for rammebetingelser og godsoverføring har blant annet sett på hvilke rammebetingelsene NTP 2022-2033 og «Green Deal» vil legge for fremtidens havnedrift i Norge.

Norske Havner deltar i en rekke ulike prosjekter og samarbeid om det grønne skiftet. Dette skal bidra til gode rammebetingelser for en grønn utvikling, men samtidig øke kunnskapen hos medlemmene og synliggjøre Norske Havner.

Eksempler på slike samarbeider er Grønt Skipsfartsprogram, TRAZEPO i SINTEF, Smart Inno-

vation Norway og Landstrømsforum. Vi har også bidratt inn i Oslofjordprosjektet og i forprosjekter med støtte fra ENOVA i blant annet Nordfjord og Lofoten/Vesterålen.

For andre gang hadde vi høsten 2020 gleden av å ha en praksisstudent hos oss fra studiet Shipping Management ved NTNU i Ålesund. Samtidig som studenten får innsikt i Norske Havners arbeid og viktig arbeidserfaring, produseres det også en oppgave som har interesse for oss. Denne gangen skrev studenten om hvordan endringer i logistikkinfrastrukturen og ny teknologi kan bidra til reduserte CO2-utslipp for godstransporten i Norge. Dette arbeidet har hatt stor verdi for Norske Havner, blant annet i arbeidet med ny nasjonal transportplan.

Kommunikasjon

I 2020 ble det ganske store endringer for synligheten, siden vi skiftet navn fra KS Bedrift til Samfunnsbedriftene 1. april.

Ny profil

Selv om selve navneskiftet ble vedtatt på ekstraordinær generalforsamling i 2019, ble ikke formelle navneendringen gjennomført før i 2020. Dette innebar også en overgang til en helt ny grafisk profil som ble utviklet i samarbeid med Los & Co. Profilen er laget ved å kombinere den signalsterke "beredskapsfargen" oransje med jordlige farger for å understreke at vi er en jordnær og upretensiøs aktør som jobber for bedrifter som har kritiske samfunnsfunksjoner. Den grafiske profilen er blitt tatt godt imot både internt og eksternt, og vi fremstår nå som en langt tydeligere samfunnsaktør som står på egne bein.

Synlighet i mediene

Tall fra Retrievers database viser at vi hadde 1158 oppslag i norske medier i 2020. Dette er en økning på 6,1 prosent fra 2019 da vi hadde 1091 oppslag.

Navneskiftet fra KS Bedrift til Samfunnsbedriftene i mars/april og telling av artikler om Norske Havner har skapt enkelte utfordringer,

Antall saker om Samfunnsbedriftene i media 2019-2020 (akkumulert).

men oversikten skal gi et rimelig bilde av synligheten. Koronapandemien gjorde at mars ble den «mest synlige» måneden med 217 oppslag. I medlemsundersøkelsen sier medlemmene at de er mer fornøyd med synligheten, og andelen som sier at de er ganske eller svært godt fornøyd øker med 7,9 prosentpoeng.

Kronikker og kommentarer

I 2020 hadde vi 50 kronikker og innlegg i ulike norske medier, fra NRK og Aftenposten til lokale medier, og jevnt fordelt over hele året. Det er en økning på 108 prosent fra 2019. Hvert innlegg er bare telt én gang, selv om noen kronikker har stått i en rekke lokalaviser.

Avfall og ressurs har doblet antall kronikker, mens energi kan vise til en firedobling. Det er også bra at vi har hatt fire kronikker om overordnede temaer, og med Øivind som avsender.

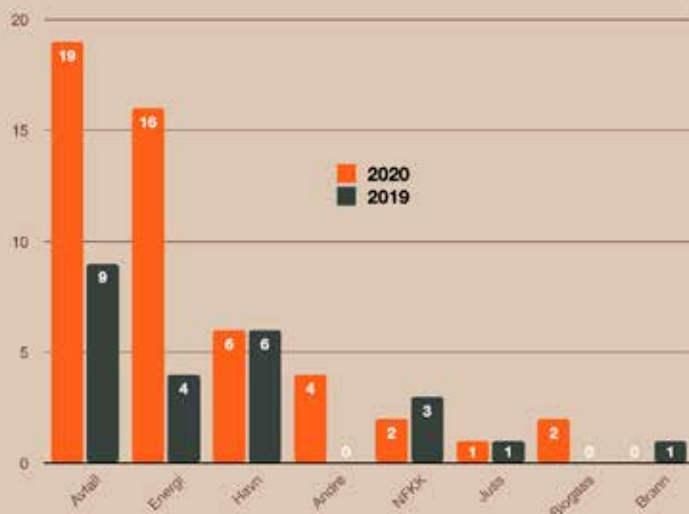
Målet for 2021 er å øke antall innlegg ytterligere, og kanskje få flere overordnede kronikker, flere kronikker om arbeidsliv, og flere fra brann/redning.

Nettsidene

Som følge av den nye grafiske profilen, har også nettsiden fått et grafisk løft. Det er gjort noen justeringer også på innholdet i løpet av 2020, men vi har foreløpig utsatt en større omlegging av nettsidene.

Samfunnsbedriftene.no hadde 275.554 sidevisninger i 2020. Det er en økning på fire prosent fra 2019 da det var 264.473 sidevisninger. Koronapandemien gjorde at mars ble den best besøkte måneden med hele 40.955 sidevisninger. Det gjorde at vi lå godt an i første halvår, selv om fire av de øvrige månedene i 2020 lå et stykke etter 2019.

Totalt ble det publisert 283 nettsaker på nettsiden i 2020. Det er en økning på 22,5 prosent fra 2019 da det var 231 saker.

Antall kronikker og kommentarer publisert i norske medier 2019-2020.

På samme måte som for synlighet og antall sidevisninger, er det mars måned som er den klart mest aktive måneden med 41 nettsaker. Denne måneden har også den best besøkte nyheten, som var vår løpende oppsummering av koronapandemien. Åtte av månedene i 2020 var mer «produktive» enn i 2019.

Medlemsundersøkelsen viser at andelen medlemmer som besøkte nettsiden økte fra 79,4 prosent i 2019 til 85,3 prosent i 2020.

Sosiale medier

Vi fikk flere følgere i alle sosiale medier i løpet av 2020, selv om det varierer en del fra plattform til plattform. Mens LinkedIn har en økning på 64,1 prosent, ligger de andre under målet om 50 prosent økning. Facebook økte med 21,6 prosent, Instagram med 27,4 prosent, mens Twitter er stabil med en liten økning på 0,2 prosent.

Vi kan også notere økning i følgere på Facebook for både Norske Havner (+18,7 prosent) og NFKK (+10,7 prosent).

Nyhetsbrev

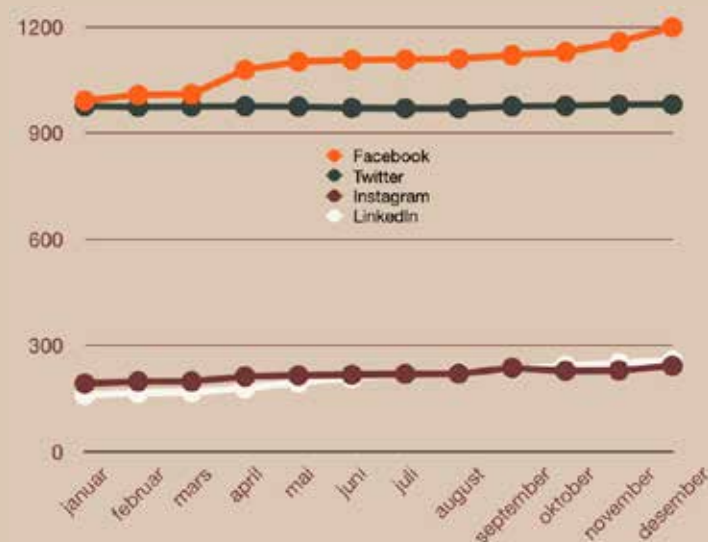
Samfunnsbedriftene sender ut nyhetsbrev hver uke, og disse blir godt mottatt av både medlemmer og andre mottakere. Nyhetsbrevene er satt

sammen av saker som er publisert på Samfunnsbedriftenes nettside, samt arrangementer fra kalenderen. Nyhetsbrev er den tjenesten i Samfunnsbedriftene som økte mest i tilfredshet i medlemsundersøkelsen 2020 – opp 8,4 prosentpoeng fra 2019 til 2020.

I de første månedene med koronapandemien ble det sendt ut daglige e-poster med informasjon til daglige ledere. Frekvensen avtok etter hvert som det var mindre relevant informasjon å sende ut. Til tross for en ganske stor pågang med informasjon fra Samfunnsbedriftene i forbindelse med koronapandemien, viser medlemsundersøkelsen at andelen som synes at vi sender ut en passe informasjonsmengde på e-post har økt fra 85,2 til 87,9 prosent.

Nye satsinger

I 2020 laget vi mer innhold på mangfold, ledelse og bærekraft. Mangfold kom som en naturlig følge av satsingen på nettverket "Kvinner i samfunnsbedriftene", og vi har også engasjert oss i den nettbaserte tjenesten "Equality Check". Innen ledelse har vi startet en egen serie med lederintervjuer med et utvalg ledere fra medlemsbedriftene. Vi har laget en egen videoserie om bærekraft, og innledet et samarbeid med UN Global Impact. Alle disse tre satsingene vil fortsette inn i 2021. I 2020 begynte vi også et arbeid for å få mer innhold på arbeidslivspolitikken på nettsidene våre.

Antall saker om Samfunnsbedriftene i media 2019-2020 (akkumulert).

Møteplasser

Kontakt med medlemmene er en viktig del av arbeidet til Samfunnsbedriftene. I tillegg til medlemsbesøk og henvendelser på telefon og e-post, har vi en rekke møteplasser; fra små kurs til store konferanser.

Digital omlegging

Etter tilnærmet normal drift i de to første månedene av 2020, snudde koronapandemien opp ned på de fleste møteplasser da Norge ble stengt ned 12. mars 2020. De første ukene ble de fleste arrangementer avlyst, og fokuset ble først og fremst rettet mot å hjelpe medlemmene i den prekære situasjonen de plutselig var kommet i. Etter kort tid fikk vi imidlertid transformert en tett kalender med fysiske møteplasser til en nesten like omfangsrik kalender med webinarer og digitale kurs. I tillegg til kurs og seminarer som stod på agendaen fra før, opprettet vi en rekke arrangementer som hadde nettopp koronapandemien som utgangspunkt, enten det var krisehåndtering, permitteringer, gjennomføring av digitale møter, tilbakeføring etter perioder med hjemmekontor eller hvilke konsekvenser mangel på fysiske møter kan gi for selskapene.

48 arrangementer

Totalt ble det i 2020 arrangert 48 arrangementer med tilsammen 1304 deltakere. Av disse ble 16 avholdt som fysiske møteplasser, mens de øvrige 32 var digitale.

De mest besøkte arrangementene var "Operativ kriseledelse og oppfølging av mannskaper" med 95 deltakere, og "Produsentansvaret må endres" med 85 deltakere.

Avlysninger

I 2019 var Samfunnsbedriftene aktive under Arendalsuka og holdt for første gang egne arrangementer. Planen var å videreføre dette også i 2020, men det ble raskt klart at Arendalsuka ikke ville gå som normalt. Den samme skjebnen led Samfunnsbedriftenes årskonferanse som

opprinnelig skulle arrangeres i mai. Den ble først utsatt til slutten av året, men på grunn av koronarestriksjoner ble også denne utgaven av årskonferansen kraftig nedskalert. Denne møteplassen er normalt den mest besøkte gjennom året, og i 2019 trakk den over 200 deltakere.

Nettverk

De mange nettverkene i Samfunnsbedriftene er en viktig arena for erfaringsutveksling mellom selskaper i samme bransje og mellom medlemmer på tvers av bransjene. I 2020 ble det lite fysiske samlinger, men de fleste nettverkene har fått digitale substitutter som er godt mottatt av medlemmene.

Andre utgave av nettverket "Kvinner i samfunnsbedriftene" ble konvertert til en webinar-serie om mangfold. HR-nettverkene rakk å møte fysisk før koronarestriksjonene. Etter dette har vi forsøkt å tilrettelegge for digital kontakt mellom medlemmene. Nettverkene som arrangeres for avfallsselskapene har hatt både fysiske og digitale møter gjennom 2020.

Nytt av året var digitale møteplasser for krisesentre og museum/verdensarvstedene. Samfunnsbedriftene jobber for at flere av de ulike bransjene skal ha egne nettverk og samlinger.

Lederutvikling og arbeidsgiverkurs

I 2020 ble det startet to nye kull av vårt populære lederprogram «Samfunnsansvarlige bedrifter – bevisste ledere». Med dette har 235 ledere fra Samfunnsbedriftenes medlemmer deltatt på programmet siden 2010. Koronapandemien ga noen forsinkelser, siden det gjerne er to kull som startes og avsluttes i løpet av et år. Men vi føler likevel vi er godt i rute.

Som tidligere år ble det holdt en rekke kurs innen temaer som HMS, konflikthåndtering, arbeidsmiljø, lokale forhandlinger, personvern, eierstyring, selskapsledelse og andre juridiske temaer. Disse kursene har alltid høy deltakelse.

Samfunnskontakt

Samfunnsbedriftene har arbeidet systematisk med nærings- og interessepolitikk både for de ulike bransjene og på overordnet nivå gjennom hele 2020.

Vi har gitt innspill til mange stortingsmeldinger, hvor «Levende lokalsamfunn for fremtiden – Distriktsmeldingen» og «En innovativ offentlig sektor» var blant de mest sentrale.

Stortingets budsjettarbeid er også et viktig område for Samfunnsbedriftene, og vi har kommet med innspill både før og under fremlegging av revidert nasjonalbudsjett for 2020 på våren, og ordinært statsbudsjett for 2021 på høsten.

Høringsinstituttet er også viktig for å markere seg som en aktiv deltaker i samfunnsdebatten. Vi har blant annet deltatt på høring og sendt innspill til regjeringens strategi for FNs bærekraftsmål, og levert et omfattende innspill til Klimakur 2030.

Mye av det politiske arbeidet for de fire store bransjene avfall/ressurs, brann/redning, energi og havn blir ivaretatt i fagteamene. Imidlertid jobber vi mye med saker for øvrige bransjer, samt en del større saker som angår alle våre medlemmer. Dette ble spesielt viktig under koronapandemien som ga mange utfordringer for kommunale selskaper. Vi meldte inn behov for kompensasjonstiltak for bedrifter som ble rammet av strenge smitteverntiltak, foreslo endringer i lover og regler som kunne gjøre driften enklere, og sendte inn mange innspill til regjeringens ulike ekspertgrupper. Spesielt viktig var det å få definert flere av bransjene våre som kritiske samfunnsfunksjoner, noe vi også fikk gjennomslag for.

Som forarbeid til stortingsvalget i 2021, sendte vi innspill til programkomiteene i alle partier som er representert på Stortinget i dag. Vi har også sendt innspill til Agenda og deres arbeid med rettferdig grønn vekst.

VANDREHALLEN: Stortinget er en viktig arena for å sikre gjennomslag for viktige saker. Her er Samfunnsbedriftenes Øivind Brevik og Anna Ljunggren i samtale med Anja Bakken Riise fra Framtiden i våre hender i forbindelse med fremlegging av statsbudsjett for 2020. Foto: Jill Johannessen

Styrende organer

Samfunnsbedriftenes styrende organer har i 2020 hatt følgende sammensetning:

Styret i Samfunnsbedriftene

- **Leder Per Arne Kaarstad**
Sodvin SA
- **Nestleder Per Olav Pettersen**
Vestfold Interkommunale Brannvesen
- **Medlem Pål Smits**
Lindum AS
- **Medlem Halvard Aglen**
Kristiansand Havn
- **Medlem Wenche Risdal Lund**
IKA Buskerud, Vestfold og Telemark IKS
- **Medlem Marit Jacobsen**
Barentssekretariatet IKS
- **Medlem Audun Halleraker**
Bømlo vatn- og avløpsselskap
- **Varamedlem (møterett) Tore Lundestad**
Borg Havn
- **Varamedlem Synnøve Bjørke**
Romerike Avfallsforedling IKS
- **Varamedlem Stein Valle**
Nord-Salten Kraft

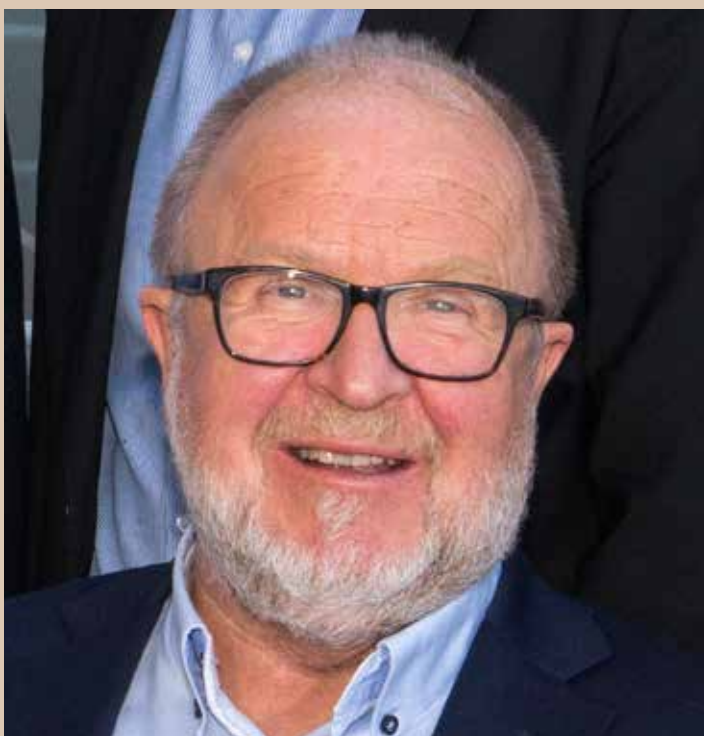
Styret i Samfunnsbedriftene Energi

- **Leder Olav Ulleren**
Tinn Energi AS
- **Medlem Margrethe Ross Folkestad**
Hurum Energi AS
- **Medlem Ola Raknes**
Stranda Energi AS
- **Medlem Kjell-Are Johansen**
Andøy Energi AS
- **Varamedlem Helge Morten Vangen**
Aurland Energiverk
- **Varamedlem Birger Høyland**
Jæren Everk
- **Varamedlem Tone Jespersen**
Nord-Salten Kraft

På årsmøtet 30. november ble Kjell Are Johansen valgt som ny styreleder, og Birger Høyland gikk fra vara til å bli nestleder. Gudrun Rollesen (Hammerfest Energi) gikk inn som styremedlem, mens Bjørg Hvidsten (Midtkraft Nett) og Ketil Kvaale (Vest-Telemark Kraftlag) er nye varamedlemmer. Olav Ulleren og Tone Jespersen gikk ut av styret.)

Styret i Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs

- **Leder Pål Smits**
Lindum AS
- **Nestleder Ingrid Hitland**
BIR Avfallsenergi AS
- **Medlem Bodil H. Øvretveit**
Sunnfjord Miljøverk IKS
- **Medlem Håkon N. Johansen**
Søndre Helgeland Miljøverk
- **Medlem Bjørn Erik Jønsberg**
Sør-Østerdal interkommunale renovasjonsselskap
- **Varamedlem Geir Tore Leira**
Innherred Renovasjon IKS
- **Varamedlem Grunde Birkeland Rian**
TRV Gruppen AS
- **Varamedlem Bente Gansum Daazenko**
BIR Privat AS

Per Arne Kaarstad fra Sodvin er styreleder i Samfunnsbedriftene. Foto: Jill Johannessen

Styret i Norske Havner

- **Leder Halvard Aglen**
Kristiansand Havn
- **Nestleder Tore Lundestad**
Borg Havn
- **Medlem Merete Eik**
Stavanger Havn IKS
- **Medlem Kjersti Stormo**
Bodø Havn KF
- **Medlem Bjørn Tore Sjøstad**
Berlevåg Havn KF
- **Varamedlem Kurt Jessen Johansson**
Helgeland Havn
- **Varamedlem Linda Mortensen Midtbø**
Flora Hamn
- **Varamedlem Jørn Even Hansen**
Tromsø Havn

Styret i Samfunnsbedriftene Brann og redning

- **Leder Per Olav Pettersen**
Vestfold Interkommunale Brannvesen
- **Nestleder Anne Hjort**
Asker og Bærum brannvesen IKS
- **Medlem Per Gunnar Pedersen**
Saltens brann og redning
- **Medlem Edvar Dahl**
Ofoten Interkommunale Brann og Redningsvesen
- **Medlem Torbjørn Mæhlumsveen**
Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS
- **Varamedlem Kim Haugan**
Vestviken 110 IKS
- **Varamedlem Jan Røilid**
Kristiansandsregionen brann og redning IKS
- **Varamedlem Nils Erik Haagenrud**
Rogaland brann og redning

Våre representanter i fylkesstyrene i KS

- **Agder**
Rune Hvass (Arendal havnevesen KF)
Vara: Tor Ole Holbæk (Agder kommunerevisjon IKS)
- **Innlandet**
Morten Finborud (HIAS IKS)
Vara: Inga Sørensen (Solør Renovasjon IKS)
- **Møre og Romsdal**
Alf Vee Midttun (Rauma Energi AS)
Vara: Hilde Harstad (Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap IKS)
- **Nordland**
Barry Larsen (Trollfjord AS)
Vara: Bianca Maria Johansen (Vesterålen regionråd)
- **Trøndelag**
Håvard Bye (Brannvesenet Midt IKS)
Vara: Ragnhild Marit Mollan (Follafooss barnehage SA)
- **Rogaland**
Anne Vigdis Ellingsen (Eigersund næring og havn KF)
Vara: Gro Staveland (Haugaland interkommunale miljøverk IKS)
- **Troms og Finnmark**
Ingolf Eriksen (Vardø havn)
Vara: May-Tove Grytnes (Opplæringskontoret for off. sektor i Troms)
- **Vestland**
Bente Gansum Daazenko (BIR Privat AS)
Vara: Erling Oppheim (Nærøyfjorden verdensarvpark)
- **Vestfold og Telemark**
Anne Berit Steinseth (Renovasjonen i Grenland IKS)
Vara: Per Olav Pettersen (Vestfold interkommunale brannvesen IKS)
- **Viken**
Wenche Risdal Lund (IKA Kongsberg IKS)
Vara: Tore Lundestad (Borg Havn IKS)

Årsregnskap

	Note	2020	2019
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Kontingent	1	45 726 597	41 429 677
Salgs- og driftsinntekter	1	10 661 717	10 008 922
Sum driftsinntekter	1	56 388 314	51 438 599
Driftskostnader			
Varekostnad		(41 797)	0
Lønnskostnad	2,3,4, 5, 6	(36 812 433)	(31 689 168)
Avskr. på varige driftsmidler og imm.eiend.	8	(425 428)	(413 486)
Annen driftskostnad	7	(18 051 759)	(23 339 670)
Sum driftskostnader		(55 331 417)	(55 442 324)
DRIFTSRESULTAT		1 056 898	(4 003 725)
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		239 974	184 932
Annen finansinntekt		24 592	198
Sum finansinntekter		264 566	185 130
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		(1 955)	(1 234)
Annen finanskostnad		(4 806)	(9 951)
Sum finanskostnader		(6 760)	(11 185)
NETTO FINANSPOSTER		257 806	173 945
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		1 314 704	(3 829 780)
Skattekostnad på ordinært resultat	12	0	(730 129)
ÅRSRESULTAT		1 314 704	(4 559 908)
OVERF. OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital		1 314 704	(4 559 908)
SUM OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		1 314 704	(4 559 908)

Balanse

	Note	2020	2019
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm. o.l.	8	1 954 939	2 314 135
Sum varige driftsmidler		1 954 939	2 314 135
Finansielle anleggsmidler			
Andre fordringer		702 728	840 520
Sum finansielle anleggsmidler		702 728	840 520
SUM ANLEGGSMIDLER		2 657 667	3 154 655
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	9	633 635	2 090 355
Andre fordringer		2 781 785	1 730 091
Sum fordringer		3 415 421	3 820 445
Bankinnskudd, kontanter o.l.	10	26 258 608	23 851 928
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		26 258 608	23 851 928
SUM OMLØPSMIDLER		29 674 029	27 672 373
SUM EIENDELER		32 331 696	30 827 028
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	11	19 479 020	18 164 316
Sum opptjent egenkapital		19 479 020	18 164 316
SUM EGENKAPITAL	11, 13	19 479 020	18 164 316
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Andre avsetninger for forpliktelser		191 905	1 078 403
SUM AVSETNING FOR FORPLIKTELSE		191 905	1 078 403
SUM LANGSIKTIG GJELD		191 905	1 078 403
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		1 502 015	1 491 088
Skyldig offentlige avgifter		3 285 407	2 448 895
Annen kortsiktig gjeld		7 873 349	7 644 326
SUM KORTSIKTIG GJELD		12 660 771	11 584 309
SUM GJELD		12 852 676	12 662 712
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		32 331 696	30 827 028

Noter

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for små foretak.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Andelen av salgsinntekter som knytter seg til fremtidige serviceytelser balanseføres som uopptjent inntekt ved salget, og inntektsføres deretter i takt med levering av ytelsene.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid.

Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmiddelets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet.

Dersom gjenvinbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi av bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Pensjoner

Samfunnsbedriftenes pensjonsansvar er dekket gjennom pensjonsordningen i Kommunal Landspensjonskasse, samt innskuddspensjon gjennom DNB Livsforsikring.

Pensjonsordningen i Kommunal Landspensjonskasse gir en definert ytelse og tilfredsstillende kriteriene for det som betegnes som en "Multiemployer-plan", da det foretas lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger, herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonssmidler, samt aktuariemessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang.

Pensjonsordningen regnskapsføres etter reglene for små foretak. Forpliktelse og premiefond balanseføres ikke, og løpende innbetalinger kostnadsføres og presenteres som lønnskostnader i årsregnskapet.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

Selskapet har ikke endret regnskapsprinsipp fra 2019 til 2020.

Note 1 - Driftsinntekter

Spesifikasjon av driftsinntekter

Kontingentinntekter

OU-midler

Salgsinntekter

Totalt

2020
45 726 597
2 098 461
8 563 256
56 388 314

2019
41 429 677
882 332
9 126 590
51 438 599

Note 2 - Lønnskostnader etc.

Spesifikasjon av lønnskostnader	2020	2019
Lønn	28 258 144	23 903 604
Arbeidsgiveravgift	4 348 458	3 836 804
Pensjonskostnader	3 436 562	3 314 272
Andre relaterte ytelser / refusjoner	769 269	634 488
Sum	36 812 433	31 689 168

Foretaket har sysselsatt 29,1 årsverk i regnskapsåret.

Note 3 - Obligatorisk tjenestepensjon

Virksomheten er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Gjeldende pensjonsordning oppfyller kravene etter loven.

Mer om obligatorisk tjenestepensjon

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter både innskuddspensjon og ytelsesbasert pensjon. Selskapet skiftet pensjonsordning for sine ansatte 01.01.2020, fra ytelses- til innskuddspensjon. Fire ansatte er igjen i ytelsesbasert pensjonsordning. Viser til note 4 for ytterligere informasjon om ytelsespensjon.

Note 4 - Ytelsesbasert pensjon

Selskapet gikk fra ytelsesbasert pensjon til innskuddspensjon, gjeldende fra 01.01.2020. Selskapet har 4 gjenværende ansatte i pensjonsordning med ytelsespensjon. Den ytelsesbaserte pensjonen gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikrings-selskap.

	2020	2019
Pensjonskostnad løpende innbetalinger	776 913	3 532 111
Ansattes andel	-79 022	-414 850
Arbeidsgiveravgift	98 290	439 534
Netto pensjonskostnad	796 181	3 556 795

	2020	2019
Opptjente pensjonsforpliktelser	74 019 067	64 561 245
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser	74 019 067	64 561 245
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	54 740 041	51 791 223
Arbeidsgiveravgift	2 718 343	1 800 573
Netto pensjonsforpl. inkl. arb.giv.avgift	21 997 369	14 570 595

Ved beregning av AFP legges til grunn at 20% av det aktuelle årskull fratrer ved fylte 62 år, 30% ved fylte 63 år, 40% ved fylte 64 år, 50% ved fylte 65 år og 60% ved fylte 66 år. Pensjonsordningen regnskapsføres etter regler for små foretak. Forpliktelse og premiefond balanseføres derfor ikke i balansen.

FORUTSETNINGER	31.12.2020	31.12.2019
Diskonteringsrente	1,70%	2,30%
Lønnsvekst	2,25%	2,25%
G-regulering	2,00%	2,00%
Pensjonsregulering	1,24%	1,24%
Forventet avkastning	3,10%	3,80%
Aga-sats	14,10%	14,10%
Amortiseringstid	10	15
Korridorstørrelse	10,00%	10,00%

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

Note 5 - Ytelser til ledende personer

	Lønn	Pensjonsforpl.	Annen godtgj.
Daglig leder	1 530 617	174.602	14 229
Styreleder	150 000	0	2 243
Styremedlemmer	254 250	0	307
Totalt til andre ledende personer	404 250	0	2 550

Note 6 - Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelse til ledende personer.

Note 7 - Revisjon	2020	2019
Revisjon	51 000	67 325
Andre tjenester	5 769	36 639
Sum godtgjørelse til revisor	56 769	103 964

Note 8 - Spesifikasjon av varige driftsmidler

	2020	2019
Inventar, verktøy, kontorm.		
Anskaffelseskost pr. 1/1	2 960 381	2 130 871
Tilgang i året	66 232	829 510
Avgang i året	0	0
Anskaffelseskost pr. 31/12	3 026 613	2 960 381

Akk. av/nedskr. pr 1/1	646 245	274 629
+ Ordinære avskrivninger	425 428	371 616
Akk. av/nedskr. pr. 31/12	1 071 673	646 245

Balanseført verdi pr 31/12	1 954 940	2 314 136
Prosentsats for ord. avskr.	5-13 år - lineært	5-13 år - lineært

Note 9 - Kundefordringer	2020	2019
Kundefordringer til pålydende	707 438	2 164 158
Avsatt til dekning av usikre fordringer	(73 803)	(73 803)
Netto oppførte kundefordringer	633 635	2 090 355

Note 10 - Bankinnskudd

I posten for bankinnskudd inngår egen konto for bundne skattetrekksmidler med kr. 2 868 997. Skyldig skattetrekk er kr. 1 555 748.

Note 11 - Egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2020	18 164 316	18 164 316
Årets resultat	1 314 704	1 314 704
Egenkapital 31.12.2020	19 479 020	19 479 020

Note 12 - Skattekostnad på ordinært resultat

Samfunnsbedriftene er i hovedsak ikke skattepliktig, men for den andelen som gjelder salg av kurs, konferanser og andre tjenester beregnes det ordinær skatt.

Beregning av årets skattegrunnlag	2020	2019
Skattepliktig resultat	-1 447 680	-3 127 941
Årets endring utsatt skatt	0	730 129
Betalbar skatt av årets skattegrunnlag	0	0

Virksomheten har tidligere balanseført utsatt skattefordel, denne ble i 2019 kostnadsført da man ikke forventet at denne vil kunne benyttes. Det samme gjelder 2020.

Virksomheten har et fremførbart underskudd på kr. 7 719 155.

Note 13 - Fortsatt drift

På kort sikt kan utbruddet av Covid-19-viruset påvirke innbetalingstidspunkt for medlemskontingent fra medlemsbedriftene. Kontingent faktureres ut i samme periode som avleggelse av regnskapet, og det vurderes at selskapet har tilstrekkelig likviditet til å takle en forskyvning i innbetalingstidspunktet. På lengre sikt forventes det at det i en slik situasjon er særlig viktig for bedriftene å ha en arbeidsgivertilknytning som sikrer medlemmene best mulig medlemsoppfølging gjennom arbeidsgiverservice og næringspolitikk. Vi legger derfor til grunn at det uansett situasjon er grunnlag for videre drift av foreningen.

Virksomheten har god likviditet.

Revisors beretning

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6A, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Samfunnsbedriftene

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Samfunnsbedriftene som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og administrerende direktør (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legges ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 6. mai 2021
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Tommy Romskaug
statsautorisert revisor

Besøksadresse
Haakon VII's gate 9
0161 Oslo

Postadresse
Postboks 1378 Vika
0114 Oslo

Telefon 24 13 27 00
post@samfunnsbedriftene.no

www.samfunnsbedriftene.no